

Затверджую

«_____» _____ р.

КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ

У 4 КЛАСІ

на 20__ — 20__ навчальний рік

• **Українська мова і читання**

1. *Українська мова (за підручником «Українська мова та читання, 4 кл.», Ч. I, авт. Варзацька Л.О., Зроль Г.Є., Шильцова Л.М.)*
2. *Літературне читання (за підручником «Українська мова та читання, 4 кл.», Ч. II, авт. Чумарна М.І.)*

• **Математика**

1. *Математика (за підручником «Математика. 4 кл.», у 2-х част., авт. Будна Н.О., Беденко М.В.)*

• **Я досліджую світ**

1. *Я досліджую світ (за підручником «Я досліджую світ. 4 кл.», у 2-х част., авт. Будна Н.О., Гладюк Т.В., Заброцька С.Г., Шост Н.Б.)*
2. *Я досліджую світ. Технології та дизайн (за підручником «Я досліджую світ. 4 кл.», у 2-х ч., авт. Будна Н.О., Гладюк Т.В., Заброцька С.Г., Шост Н.Б. та «Альбомом з технологій. 4 кл.», авт. Осадко А.В.)*

• **Мистецтво**

1. *Мистецтво (за підручником «Мистецтво. 4 кл.», авт. Кондратова Л.Г.)*

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА — БОГДАН

УКРАЇНСЬКА МОВА

(за підручником «Українська мова та читання, 4 кл.»,
авт. Варзацька Л.О., Зроль Г.Є., Шильцова Л.М.)

№ уро-ку	Тема уроку	Дата
МОВА І МОВЛЕННЯ		
1.	Мова в житті народу.	
ТЕКСТ		
2.	Повторення відомостей про текст. Ознаки тексту.	
3.	Тема і основна думка тексту.	
4.	Будова тексту.	
5.	Про одне і те ж по-різному: науково-популярні та художні тексти.	
6.	Підсумковий урок з теми «Текст».	
7.	Контроль навчальних досягнень. Списування	
8.	<i>Урок розвитку зв'язного мовлення.</i> _____ _____	
РЕЧЕННЯ		
9.	Аналіз контрольної роботи. Речення. Види речень за метою висловлювання.	
10.	Головні та другорядні члени речення. Зв'язок слів у реченні.	
11.	Головні та другорядні однорідні члени речення.	
12.	Поєднання однорідних членів речення сполучниками.	
13.	Узагальнення вивченого про речення.	
14.	Контроль навчальних досягнень учнів за мовною темою «Мова і мовлення. Текст. Речення».	

СЛОВО. ЗНАЧЕННЯ СЛОВА. ЧАСТИНИ МОВИ		
15.	Аналіз контрольної роботи. Частини мови: повторення вивченого у 1-3 класах.	
16.	<i>Урок розвитку зв'язного мовлення.</i> _____ _____	
ІМЕННИК		
17.	Іменник. Повторення вивченого про іменник.	
18.	Відмінювання іменників.	
19.	Вправляння у відмінюванні іменників у однині.	
20.	Розрізнення відмінків іменників. Відмінність родового і знахідного відмінків.	
21.	Розрізнення називного і знахідного відмінків.	
22.	Особливості давального і місцевого відмінків.	
23.	Чергування звуків [i] з [o], [e] в іменниках жіночого і чоловічого роду.	
24.	<i>Урок розвитку зв'язного мовлення.</i> _____ _____	
25.	Зміна приголосних в іменниках перед закінченням <i>-і</i> .	
26.	Правопис закінчень іменників жіночого та чоловічого роду на <i>-а (-я)</i> в родовому відмінку однини.	
27.	Контрольна робота. Письмовий переказ.	
28.	Аналіз контрольної роботи. Правопис закінчень іменників чоловічого роду в родовому відмінку однини.	
29.	Правопис закінчень іменників жіночого роду в орудному відмінку однини.	
30.	Правопис закінчень іменників чоловічого роду з основою на твердий, м'який, шиплячий приголосний та <i>-й</i> і <i>-р</i> в орудному відмінку однини.	
31.	Контроль навчальних досягнень. Диктант.	

32.	<i>Урок розвитку зв'язного мовлення.</i> _____ _____	
33.	Аналіз диктанту. Правопис закінчень іменників жіночого роду з нульовим закінченням у початковій формі в орудному відмінку однини.	
34.	Паралельні закінчення іменників чоловічого роду в давальному і місцевому відмінках однини.	
35.	Правопис відмінкових закінчень іменників у множині.	
36.	Узагальнення вивченого з теми «Іменник».	
37.	Контрольна робота за мовною темою «Іменник».	
ПРИКМЕТНИК		
38.	Аналіз контрольної роботи. Роль прикметників у мовленні.	
39.	Зв'язок прикметників з іменниками у реченні.	
40.	<i>Урок розвитку зв'язного мовлення.</i> _____ _____	
41.	Змінювання прикметників за родами та числами.	
42.	Відмінювання прикметників.	
43.	Контрольна робота. Диктант.	
44.	Аналіз диктанту. Спостереження за зміною закінчень прикметників у різних відмінкових формах.	
45.	Вправи на визначення відмінків прикметників у реченні.	
46.	Використання прикметників в описі зовнішності людини. <i>Діалог (перевірна робота).</i>	
47- 48.	Інтегрований урок козацької слави (<i>об'єднано з уроком розвитку мовлення</i>). Вимова та правопис прикметників на <i>-ський, -зький, -цький.</i>	

49.	Уживання знака м'якшення перед закінченням прикметників.	
50.	Вимова та правопис закінчень <i>-ій</i> у прикметниках жіночого роду в давальному і місцевому відмінках однини.	
51.	Відмінювання прикметників у множині.	
52.	Контрольна робота за мовною темою «Прикметник».	
ЧИСЛІВНИК		
53.	Аналіз контрольної роботи. Числівник як частина мови.	
54.	Вимова і правопис числівників.	
55.	Спостереження за функціональною роллю числівників у реченні.	
56.	<i>Урок розвитку зв'язного мовлення.</i> _____ _____	
ЗАЙМЕННИК		
57.	Займенник як частина мови.	
58.	Особові займенники.	
59.	Займенники першої особи однини і множини. Написання займенників із прийменниками.	
60.	Займенники другої особи однини і множини.	
61.	Займенники третьої особи однини і множини.	
62.	Роль займенників у текстах.	
63.	Контрольна робота з тем «Числівник. Займенник».	
64.	Аналіз контрольної роботи. Урок розвитку зв'язного мовлення.	
ДІЄСЛОВО		
65-66.	Інтегрований урок засвоєння нових знань: введення в тему «Дієслово».	

67.	Змінювання дієслів за часами.	
68.	Правопис <i>не</i> з дієсловами.	
69.	Неозначена форма дієслова.	
70.	Змінювання дієслів теперішнього часу за особами і числами.	
71.	Змінювання дієслів майбутнього часу за особами і числами.	
72.	<i>Урок розвитку зв'язного мовлення.</i> _____ _____	
73.	Контрольна робота. Диктант.	
74.	Аналіз диктанту. Особові закінчення дієслів.	
75.	Особові закінчення дієслів 1-ї особи теперішнього і майбутнього часу.	
76.	Закінчення дієслів 2-ї особи теперішнього і майбутнього часу.	
77.	Закінчення дієслів 3-ї особи теперішнього і майбутнього часу.	
78.	Правопис ненаголошених особових закінчень дієслів теперішнього і майбутнього часу.	
79.	Змінювання дієслів минулого часу за родами і числами.	
80.	<i>Урок розвитку зв'язного мовлення.</i> _____ _____	
81.	Вимова і правопис дієслів на <i>-ся (-сь)</i> .	
82.	Контроль навчальних досягнень (тести) за темою «Дієслово».	
ПРИСЛІВНИК		
83.	Аналіз тестового контролю. Поняття про прислівник як частину мови.	
84.	Порівняння прислівників і прикметників. Основна граматична ознака прислівників.	

85.	Практичне ознайомлення з формами ступенів порівняння прислівників (без уживання термінів).	
86.	Однорідні другорядні члени речення, виражені прислівниками.	
87.	Контроль навчальних досягнень. Списування.	
88.	<i>Урок розвитку зв'язного мовлення. Письмовий твір.</i> _____ _____	
89.	Аналіз контрольних і творчих робіт.	
ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО У 1-4 КЛАСАХ		
90.	Речення. Види речень за метою висловлювання. Звуко-буквений аналіз слів.	
91.	Речення з однорідними членами. Головні і другорядні члени речення. Правопис особових закінчень дієслів.	
92.	Частини мови. Дієслово. Часові форми дієслів.	
93.	Контроль навчальних досягнень. Диктант.	
94.	Аналіз диктанту. Робота над помилками.	
95.	Частини мови. Зв'язок прикметників з іменниками. Споріднені слова, що належать до різних частин мови.	
96.	<i>Урок розвитку зв'язного мовлення.</i> _____ _____	
97-98.	Підсумковий урок за рік. Урок-гра «Територія рідної мови».	

ЛІТЕРАТУРНЕ ЧИТАННЯ

(за підручником «Українська мова та читання, 4 кл.»,
Ч. П., авт. Чумарна М.І.)

№ уроку	Тема уроку	Дата
СВІТ НАРОДИВСЯ ДЛЯ МЕНЕ		
1.	Вступ. Ознайомлення з підручником. Дмитро Павличко «Рідна мова». Прислів'я.	
2.	Що більше ми пізнаємо світ, то більшим він стає для нас. Вступ до теми: «Світ народився для мене». Акровірш «Світ». Марія Чумарна «Осіньні листя облітає». Загадка.	
3.	Ця мудрість пройшла крізь віки. «Казки, міфи і легенди про творення світу» (стаття в підручнику). Українська стародавня колядка «Коли не було з нащада світа». Давньоукраїнський міф «Род-Вседержитель, Білобог і Чорнобог».	
4.	Життя — це просто дивна казка, в яку приходимо лиш раз. «Як виникло життя на Землі» (стаття в підручнику).	
5.	Життя — це просто дивна казка, в яку приходимо лиш раз (продовження). «Сотворення світу» (з «Книги Буття» Старого Завіту).	
6.	... Бо прийшли ми у світ — любити! Прислів'я. Загадка. Микола Руденко «Думає сонце житом-пшеницею».	
7.	Народ скаже — як зав'яже. Перекази та легенди рідного краю. «Про велетів і майбутніх людей» (переказ). «Лелеки» (легенда). «Соловейко» (легенда).	
8.	Урок позакласного читання.	
9.	Ну й гарно все придумав Бог... Акровірш «Легенда». Дмитро Павличко «Звернення». Галина Кирпа «Ну й гарно все придумав Бог!». Підсумок за темою.	

Я НАРОДИВСЯ ДЛЯ СВІТУ	
10.	<i>Як людина з'явилася на Землі...</i> <i>Вступ до теми «Я народився для світу».</i> Акрівірш «Людина». Марія Чумарна «Перші люди на Землі».
11.	<i>Про перших людей.</i> Із книги індіанців кіче «Пополь-Вух». Акрівірш «Небо». Прислів'я.
12.	<i>З казки слова не викинеш.</i> Українська народна казка «Яйце-райце».
13.	<i>Перша казка про творення світу.</i> Українська народна казка «Яйце-райце» (<i>продовження</i>).
14.	<i>Із слова починається людина...</i> Вислови про мову. Народна притча «Сила слова». Акрівірш «Слово». Підсумок <i>за темою</i> .
15.	<i>Урок позакласного читання.</i>
Я СВІТУ У ПРИГОДІ СТАНУ	
16.	<i>Коли казка мудрість сіє, тоді народжуються мрії.</i> <i>Вступ до теми «Я світу у пригоді стану».</i> Акрівірш «Казка». Марія Чумарна «В казковім світі».
17.	<i>Казка — мудрим людям підказка.</i> «Які бувають казки» (<i>стаття в підручнику</i>). Прислів'я. Українська народна казка «Ілля Муромець».
18.	<i>Усяке в світі діється, про всяке в казці мовиться.</i> Українська народна казка «Ілля Муромець» (<i>продовження</i>).
19.	<i>Праця чоловіка годує, а лінь марнує.</i> Українська народна казка «Золота пшениця». Прислів'я.
20.	<i>Поважай кожну людину, бо вона — дитя Боже.</i> Євангельська притча «Про самарянина». Літературна притча «Годинникові колеса».

21.	Щоб рибку з'їсти, треба в воду лізти. Народна притча «Корінь і стебло». Підсумок за темою.	
РОЗКАЖУ ВАМ БАЙКУ		
22.	Що таке байка і хто такий байкар? Вступ до теми «Розкажу вам байку». Акровірш «Байка». Іван Франко «Байка про байку».	
23.	Не тим цікава байка, що говорить неправду, а тим, що під лущиною тої неправди криє велику правду. Іван Франко «Байка про байку» (продовження).	
24.	Урок позакласного читання.	
25.	Перший байкар світу. Езоп. Байка «Лисиця і ворона».	
26.	Здається, байка просто бреше, а справді — ясну правду чеше. Леонід Глібов «Муха і Бджола». Підсумок за темою.	
МИ — ОДНІЄЇ КРОВІ		
27.	Людина — дитя природи. Вступ до теми «Ми — однієї крові». Акровірш «Рідня». Мирослава Кулик «Пахне ліс осінній». Народна прикмета.	
28.	Світло батьківської любові. Микола Вінграновський «Гусенятко».	
29.	Один батько важить більше, ніж сто вчителів. Микола Вінграновський «Гусенятко» (продовження).	
30.	Мову рідної природи розуміти серцем вчись. Василь Сухомлинський «Гавеня і соловей». Загадки. Підсумок за темою.	
31.	Урок позакласного читання.	
КОЛИ ЩЕ НЕ БУЛО ПИСЬМА		
32.	До сучасного письма людство йшло поволі... Вступ до теми «Коли ще не було письма». Акровірш «Книга». «Перші писемні знаки» (стаття в підручнику).	
33.	Листи, які нелегко читати. Редьярд Кіплінг «Як написали найпершого листа».	

34.	Страшенно прикро не вміти писати. Редьярд Кіплінг «Як написали найпершого листа» (<i>продовження</i>).	
35.	Нарешті виникло письмо. Предметні листи. «Знамениті дари» за Геродотом. Найдавніші українські книги.	
36.	Очі тримати донизу, а душу — вгору. «Повчання дітям» від князя Володимира Мономаха. Віктор Близнець «Ярослав Мудрий».	
37.	Найголовніше й найбільше з усіх наших міст. Анатолій Григорук «Наша столиця Київ». <i>Підсумок за темою.</i>	
ГЕРОЙСЬКОМУ РОДУ НЕМА ПЕРЕВОДУ		
38.	Воля дорожча за життя. <i>Вступ до теми «Геройському роду нема переводу».</i> Акрівірш «Україна». Герої не вмирають (<i>стаття</i>). Володимир Малик «Воєвода Дмитро». Акрівірш «Князі». Прислів'я.	
39.	Колись вони нові міста творили. «Король Данило» (<i>за Антоном Лотоцьким</i>). Прислів'я.	
40.	<i>Урок позакласного читання.</i>	
41.	Козацька слава не вмере, не загине. Українська народна пісня «Гей, там на горі Січ іде».	
42.	Справжні герої — захисники рідної землі. Марія Хоросницька «Запорозька Січ». <i>Підсумок за темою.</i>	
43.	Підсумовуємо прочитане за I семестр.	
З НОВИМ РОКОМ, З КОЛЯДОЮ!		
44.	Зима щедра святами. <i>Вступ до теми.</i> Акрівірш «Коляда». «Зимові свята» (<i>стаття</i>).	
45.	Зиму можна не тільки побачити, зиму можна навіть почути. Василь Сухомлинський «Як дзвенять сніжинки».	
46.	Колядуємо та вінуємо. Колядка «Добрий вечір тобі...». Посівання «Сію, сію, посіваю...».	

47.	Вже Різдво прийшло до хати, всім пора колядувати! Віншування «Я — маленький хлопчик». Підсумок за темою.	
48.	Урок позакласного читання.	
ФАНТАСТИЧНІ МАНДРІВКИ У СВІТІ ЧУДЕС ТА КОСМОСІ		
49.	Де найкраще місце на землі? Вступ до теми. Акрівірш «Земля».	
50.	Новорічні дива. Марія Чумарна «Діамант феї Дарини» (уривок з повісті).	
51.	В Новорічну ніч усе таке казкове... Марія Чумарна «Діамант феї Дарини» (продовження).	
52.	То ж мріймо, скільки душа наша просить, вона нам в майбутньому щастя приносить. Марія Чумарна «Діамант феї Дарини» (продовження).	
53.	Подорожі та мандрівки. Українська народна казка «Як Іван до Сонця ходив».	
54.	Найдавніші мандрівники — герої казок. Українська народна казка «Як Іван до Сонця ходив» (продовження).	
55.	Урок позакласного читання.	
56.	Розумний з книжок знання бере. «Зірка на ім'я Сонце» (із книги «Планета Земля»). Прислів'я. «Український робінзон» (стаття).	
57.	Де руки й охота, там скоро робота. Ігор Федів та Вал. Злотополець «Життя та дивовижні пригоди козака Миколи на безлюдному острові».	
58.	Не тільки вижити, а й залишитися людиною. Ігор Федів та Вал. Злотополець «Життя та дивовижні пригоди козака Миколи на безлюдному острові» (продовження).	
59.	Щасливий, хто сни має милі! Льюїс Керрол «Пригоди Аліси в Дивокраї» (уривки з повісті): «Білий кролик».	
60.	Діти повинні жити у світі краси, гри, казки, фантазії і творчості. Льюїс Керрол «Пригоди Аліси в Дивокраї» (уривки з повісті): «Як Алісу вигнало вгору». Скоромовки.	

61.	У світі немає нічого кращого за дружбу. Антуан де Сент-Екзюпері «Маленький принц» (уривки з повісті). III частина.	
62.	Не варто гніватися на дорослих. Антуан де Сент-Екзюпері «Маленький принц» (уривки з повісті). IV частина.	
63.	Подбаймо про Землю разом. Антуан де Сент-Екзюпері «Маленький принц» (уривки з повісті). V частина.	
64.	Урок позакласного читання.	
65.	Всесвіт нам бентежить мрії. «Про астероїди» (з «Енциклопедії»). «Стародавня астрономія» (із книги «Найцікавіше про космос»).	
66.	Якби всі жили у мирі й злагоді... Марія Чумарна «Планета рожевого світанку» (казка).	
67.	Нема пам'яті — і нема майбутнього. Марія Чумарна «Планета рожевого світанку» (продовження).	
68.	Підсумок за темою.	
ЛІТЕРАТУРНЕ КОЛО		
69.	Серед книжок, як і серед людей, можна потрапити в гарне товариство. Вступ до теми. Акрівірш «Література». Улюблені письменники.	
70.	Жила колись на світі Леся... Леся Храплива «Колись весною на Волині».	
71.	На шлях я вийшла раною весною... Леся Храплива «Колись весною на Волині» (продовження).	
72.	Урок позакласного читання.	
73.	Вчитаймося в Лесине слово іскристе. Леся Українка «Конвалія» (уривок).	
74.	Ні, я жива, я вічно буду жити... Леся Українка «Хотіла б я піснею стати...».	
75.	Шевченкові твори сяють, мов зорі. Тарас Шевченко «Що воно там, за горою?» (уривок з повісті «Княгиня»).	

76.	Тарасові думки будуть жити віки. Тарас Шевченко «Що воно там, за горою?» (уривок з повісті «Княгиня»; продовження).	
77.	Вчитайтеся, вслухайтеся в Шевченкове слово... Тарас Шевченко «І досі сниться...».	
78.	Хто Шевченка прочитав, той багатший серцем став. Тарас Шевченко «Ой діброво, темний гаю».	
79.	Маленька казка, а розуму навчас. Іван Франко «Лисичка і Рак».	
80.	<i>Урок позакласного читання.</i>	
81.	Франко і поезія. Іван Франко «Розвивайся, лозо, борзо».	
82.	Що означає бути людиною? Максим Рильський «Синові».	
83.	Дивний мрійник з очима дитини і розумом філософа. Павло Тичина «Як Дуб із Вітровієм бився» (уривок).	
84.	Якими можуть бути дуб і вітер? Павло Тичина «Як Дуб із Вітровієм бився» (продовження).	
85.	Королева української поезії. Ліна Костенко «Веселий дощ».	
86.	Ну що б, здавалося, слова... Анатолій Камінчук «Про мову». Загадка.	
87.	Братня любов краще кам'яної стіни. Михайло Слабошпицький «Брат знаменитого воротаря».	
88.	<i>Урок позакласного читання.</i>	
89.	Воротарський хліб не з медом. Михайло Слабошпицький «Брат знаменитого воротаря» (продовження).	
90.	<i>Підсумок за темою.</i>	
Я — ТВОЯ КРОВИНКА, УКРАЇНО!		
91.	Нема без кореня рослини, а нас, людей, без Батьківщини. Вступ до теми. Акровірш «Край». Марія Чумарна «З Україною в серці».	

92.	Люби і знай свій рідний край. Валерій Шевчук «Дорога історії». Микола Чернявський «Рідний край».	
93.	Знай і шануй державні символи України! Дмитро Павличко «Наш прапор».	
94.	В чужім краю і пташка не співає. Калмицька народна казка «Казка про рідний край».	
95.	Триває подорож у калмицьку народну казку. Калмицька народна казка «Казка про рідний край» (<i>продовження</i>). Прислів'я. <i>Перевірка навичок читання мовчки.</i>	
96.	Де рідний край, там і рай. Ліна Костенко «Усе моє, все зветься Україна». <i>Перевірка навичок читання вголос.</i>	
97.	Україна — єдина країна. Слова великих українців про рідну землю. <i>Перевірка навичок читання вголос.</i>	
98.	<i>Урок позакласного читання.</i>	
99.	Духовний гімн українського народу. Олександр Кониський «Молитва за Україну».	
100.	Я — твоя кровинка, Україно! <i>Підсумок за темою.</i>	
101.	<i>Урок позакласного читання.</i>	
102.	<i>Підсумковий урок за рік.</i>	

МАТЕМАТИКА

(за підручником «Математика. 4 кл., у 2-х част.»,
авт. Будна Н.О., Беденко М.В.)

№ уроку	Тема уроку	Дата
1.	Повторення вивченого матеріалу. Вступ.	
2.	Повторення таблиць множення і ділення. Порядок дій.	
3.	Іменовані числа. Додавання і віднімання трицифрових чисел.	
4.	Задачі на зведення до одиниці. Множення трицифрового числа на одноцифрове.	
5.	Повторення та закріплення вивченого. Дії з іменованими числами. Периметр многокутника.	
6.	Ділення на одноцифрове число. Круглі числа.	
7.	Множення і ділення трицифрових чисел на одноцифрові.	
8.	Назви компонентів при додаванні і відніманні. Ділення круглих чисел.	
9.	Знаходження числа за його частиною. Ділення круглих чисел.	
10.	Повторення та закріплення вивченого.	
11.	Множення на двоцифрове число.	
12.	Перетворення іменованих чисел. Задачі на зведення до одиниці. Множення на двоцифрове число.	
13.	<i>Діагностична робота (комбінована).</i>	
14.	Аналіз діагностичної роботи.	
15.	Чотирицифрові числа.	
16.	Усна нумерація чотирицифрових чисел. Ділення трицифрового числа на двоцифрове.	
17.	Закріплення знань з вивченого.	
18.	Письмова нумерація чотирицифрових чисел. Одиниці вимірювання довжини.	
19.	Письмова нумерація чотирицифрових чисел. Творча робота над задачею.	

20.	Письмова нумерація чотирицифрових чисел.	
21.	Письмова нумерація чотирицифрових чисел. Розкладання чисел на розрядні доданки.	
22.	Записування чотирицифрових чисел. Розрядні доданки.	
23.	Письмова нумерація чотирицифрових чисел. Нумераційна таблиця.	
24.	Повторення та закріплення вивченого.	
25.	Повторення та закріплення вивченого.	
26.	Одиниці вимірювання маси. Письмова нумерація чотирицифрових чисел.	
27.	Одиниці вимірювання маси (тонна). Кути. Види кутів.	
28.	Заміна одних одиниць вимірювання довжини та маси іншими. Дії з іменованими числами.	
29.	Повторення та закріплення вивченого.	
30.	П'ятицифрові числа. Письмове додавання і віднімання чотирицифрових чисел.	
31.	П'ятицифрові числа. Периметр трикутника.	
32.	Повторення та закріплення вивченого.	
33.	П'ятицифрові числа. Складання рівнянь.	
34.	Читання та запис п'ятицифрових чисел. Розв'язування задач.	
35.	Письмове додавання і віднімання багатоцифрових чисел.	
36.	<i>Діагностична робота.</i>	
37.	Аналіз діагностичної роботи.	
38.	Нумерація шестицифрових чисел: читання і записування шестицифрових чисел у межах 200 000.	
39.	Одиниці вимірювання часу. Нумерація шестицифрових чисел.	
40.	Письмова нумерація шестицифрових чисел. Мільйон.	
41.	Нумерація шестицифрових чисел. Додавання і віднімання іменованих чисел.	

42.	Читання та записування шестицифрових чисел. Розв'язування задач та рівнянь.	
43.	Розклад шестицифрових чисел на розрядні доданки.	
44.	Запис шестицифрових чисел за сумою їх розрядних доданків. Порівняння шестицифрових чисел.	
45.	Повторення та закріплення вивченого.	
46.	Класи і розряди. Задачі на зведення до одиниці.	
47.	Множення чисел на 10, 100, 1000.	
48.	Ділення чисел на 10, 100, 1000.	
49.	Помісьцеве значення цифр у запису багатоцифрового числа. Обчислення виразів.	
50.	Поняття про клас найбільших чисел. Порівняння мір часу.	
51.	Міри довжини. Додавання і віднімання іменованих чисел.	
52.	Міри маси. Нумерація багатоцифрових чисел.	
53.	Заміна одних одиниць вимірювання довжини та маси іншими. Розв'язування задач.	
54.	Перетворення одиниць вимірювання часу. Знаходження частини від числа.	
55.	<i>Діагностична робота.</i>	
56.	Аналіз діагностичної роботи.	
57.	Додавання натуральних чисел. Закони додавання.	
58.	Віднімання. Правило віднімання числа від суми. Письмове додавання та віднімання багатоцифрових чисел.	
59.	Письмове додавання та віднімання багатоцифрових чисел.	
60.	Письмове додавання і віднімання багатоцифрових чисел. Перевірка дії додавання.	
61.	Письмове додавання і віднімання багатоцифрових чисел. Перевірка віднімання додаванням.	
62.	Додавання багатоцифрових чисел. Творча робота над задачею.	
63.	Додавання та віднімання багатоцифрових чисел. Робота з діаграмою.	

64.	Повторення та закріплення вивченого. Розв'язування задач та рівнянь.	
65.	Повторення та закріплення вивченого.	
66.	Закріплення вивченого про багатоцифрові числа.	
67.	Узагальнення знань про багатоцифрові числа.	
68.	Письмове додавання і віднімання багатоцифрових чисел. Розв'язування рівнянь.	
69.	Додавання і віднімання багатоцифрових чисел.	
70.	Обчислення виразів. Складання і розв'язування рівнянь.	
71.	Додавання і віднімання іменованих чисел.	
72.	Круглі числа. Іменовані числа.	
73.	Додавання та віднімання іменованих чисел.	
74.	Застосування способу округлення при додаванні і відніманні.	
75.	Додавання та віднімання іменованих чисел. Знаходження значень буквених виразів.	
76.	Повторення та закріплення вивченого.	
77.	Швидкість. Час. Відстань. Розв'язування задач на знаходження швидкості руху.	
78.	Розв'язування задач на знаходження відстані.	
79.	Розв'язування задач на знаходження часу.	
80.	Розв'язування задач на рух.	
81.	Розв'язування задач на рух.	
82.	Повторення та закріплення вивченого.	
83.	Узагальнення знань. Розв'язування задач і рівнянь.	
84.	Задачі на рух. Повторення про геометричні тіла й плоскі фігури.	
85.	<i>Діагностична робота.</i>	
86.	Аналіз діагностичної роботи. Обчислення виразів, розв'язування типових рівнянь.	
87.	Множення на одноцифрове число. Закони множення.	
88.	Письмове множення багатоцифрових чисел на одноцифрові.	

89.	Множення на одноцифрове число. Задачі на рух.	
90.	Множення багатоцифрових чисел на одноцифрові, коли в першому множнику є кілька нулів.	
91.	Множення іменованих чисел.	
92.	Повторення та закріплення вивченого.	
93.	Узагальнення знань.	
94.	Ознайомлення з поняттями «площа фігури», «квадратний сантиметр». Знаходження значень виразів на сумісні дії. Розв'язування задач на спільну роботу.	
95.	Площа прямокутника. Обчислення площі прямокутника.	
96.	Обчислення площі прямокутника. Знаходження значень виразів на сумісні дії. Задачі на спільну роботу.	
97.	Повторення та закріплення вивченого.	
98.	Одиниці вимірювання площі. Знаходження площі і периметра прямокутника. Розв'язування рівнянь.	
99.	Співвідношення між одиницями вимірювання площі.	
100.	Співвідношення між одиницями вимірювання площі.	
101.	Закріплення вивченого матеріалу про міри площі.	
102.	Одиниці вимірювання площі (для великих ділянок — ар). Обчислення виразів. Розв'язування задач.	
103.	Задачі на обчислення площі. Розв'язування задач на рух у протилежних напрямках.	
104.	Задачі на обчислення площі. Знаходження однієї зі сторін прямокутника за його площею і відомою другою стороною.	
105.	Одиниця вимірювання площі — гектар.	
106.	Обчислення площі. Дії з іменованими числами. Множення і ділення на одноцифрове число.	
107.	Палетка. Обчислення площі фігури за допомогою палетки. Задачі, пов'язані з обчисленням площі прямокутника. Обчислення виразів.	
108.	<i>Діагностична робота.</i>	
109.	Аналіз діагностичної роботи.	

110.	Дія ділення. Властивості частки. Задачі, які розв'язуються дією ділення. Ділення трицифрових чисел на одноцифрові.	
111.	Ділення багатоцифрових чисел на одноцифрові (загальний випадок). Розв'язування задач на вивчений матеріал.	
112.	Ділення багатоцифрових чисел на одноцифрові. Розв'язування складених задач, рівнянь.	
113.	Закріплення вивченого.	
114.	Розв'язування задач на зустрічний рух.	
115.	Ділення багатоцифрових чисел на одноцифрові у випадку, коли частка містить всередині нуль.	
116.	Ділення багатоцифрових чисел, що закінчуються нулями. Ускладнені задачі на зведення до одиниці.	
117.	Повторення вивченого. Розв'язування задач на вивчений матеріал.	
118.	Ділення іменованих чисел. Розв'язування задач, знаходження значень виразів.	
119.	<i>Діагностична робота.</i>	
120.	Аналіз діагностичної роботи.	
121.	Частини. Знаходження частини від числа і числа за його частиною.	
122.	Порівняння частин. Складені задачі на знаходження частини від числа.	
123.	Ознайомлення з дробами. Запис дробу. Складені задачі, які включають знаходження частини від числа.	
124.	Знаходження дробу від числа. Розв'язування задач на знаходження дробу від числа.	
125.	Складені задачі, які включають знаходження дробу від числа.	
126.	Складені задачі, які містять знаходження дробу від числа.	
127.	Знаходження числа за дробом. Розв'язування задач.	
128.	Знаходження числа за дробом. Повторення одиниць площі.	

129.	Подання дроби як частки двох чисел.	
130.	Множення чисел, що закінчуються нулями. Зображення круглого числа у вигляді добутку двох чисел, одним із множників якого є 10, 100, 1000.	
131.	Усне множення двоцифрових і круглих багатоцифрових чисел на розрядні числа. Складені задачі, розв'язання яких вимагає знаходження дроби від числа.	
132.	Усне множення на круглі числа. Знаходження значень виразів. Розв'язування задач.	
133.	Письмове множення багатоцифрових чисел на круглі числа. Підготовка до розв'язування задач на пропорційне ділення.	
134.	Письмове множення багатоцифрових чисел на круглі та розрядні числа. Задачі на пропорційне ділення.	
135.	<i>Діагностична робота.</i>	
136.	Аналіз діагностичної роботи.	
137.	Ділення числа на добуток. Усне ділення багатоцифрових чисел, що закінчуються нулями, на розрядні. Задачі на пропорційне ділення. Ділення з остачею.	
138.	Ділення з остачею на двоцифрове число. Усне ділення круглих чисел на розрядні. Розв'язування задач на пропорційне ділення.	
139.	Письмове ділення круглих багатоцифрових чисел.	
140.	Письмове ділення багатоцифрових круглих чисел на двоцифрові (трицифрові) круглі числа. Розв'язування задач, рівнянь.	
141.	Закріплення письмового ділення круглих багатоцифрових чисел на розрядні числа. Розв'язування рівнянь, задач.	
142.	Письмове ділення. Перевірка ділення множенням.	
143.	Дії з іменованими числами.	
144.	Повторення множення на двоцифрове число. Розв'язування рівнянь, задач вивчених видів.	

145.	Письмове множення двоцифрового числа на двоцифрове. Підготовча робота до розв'язування задач за двома різницями.	
146.	Письмове множення трицифрового (та чотирицифрового) числа на двоцифрове (загальний випадок).	
147.	Множення іменованих чисел.	
148.	Знаходження значень виразів на сумісні дії. Розв'язування задач на знаходження числа за двома різницями.	
149.	<i>Діагностична робота.</i>	
150.	Аналіз діагностичної роботи.	
151.	Ділення на двоцифрове число. Розв'язування задач.	
152.	Письмове ділення багатоцифрових чисел на двоцифрові.	
153.	Письмове ділення багатоцифрових чисел на двоцифрові. Задачі на знаходження середнього арифметичного (ознайомлення).	
154.	Письмове ділення багатоцифрових чисел.	
155.	Ділення багатоцифрових чисел на числа другого десятка.	
156.	Письмове ділення багатоцифрових чисел на двоцифрові у випадку, коли частка містить нулі.	
157.	Письмове ділення багатоцифрового числа на двоцифрове, коли частка містить нулі.	
158.	Письмове ділення багатоцифрових чисел на двоцифрові, коли в кінці частки є нуль.	
159.	Письмове ділення багатоцифрових чисел на двоцифрові. Ділення з остачею. Розв'язування задач, рівнянь.	
160.	Ділення з остачею на двоцифрове число. Ділення іменованих чисел. Розв'язування задач.	
161.	Ділення багатоцифрових чисел на двоцифрові та трицифрові. Повторення множення на трицифрове число. Розв'язування задач.	
162.	Ділення багатоцифрового числа на двоцифрове. Обчислення виразів, складання і розв'язування задач.	

163.	Ділення багатоцифрових чисел на трицифрові. Розв'язування задач.	
164.	Письмове ділення на трицифрове число. Розв'язування задач.	
165.	Ділення багатоцифрових чисел на трицифрові у випадку, коли в частці є нулі. Повторення вивченого.	
166.	<i>Діагностична робота.</i>	
167.	Аналіз діагностичної роботи.	
168.	Міри часу. Таблиця одиниць вимірювання часу. Століття, секунда. Задачі на зведення до одиниці.	
169.	Визначення тривалості подій за календарем. Перетворення одиниць часу. Задачі на зведення до одиниці. Знаходження значень виразів.	
170.	Міри часу. Перетворення одиниць часу. Розв'язування задач на час.	
171.	Міри часу. Перетворення одиниць часу. Визначення часу за годинником.	
172.	Додавання іменованих чисел, виражених мірами часу. Розв'язування задач.	
173.	Задачі на визначення тривалості події, її закінчення та початку. Повторення вивченого матеріалу.	
174.	Додавання і віднімання іменованих чисел, виражених мірами часу. Розв'язування задач на час.	
175.	<i>Підсумкова діагностична робота.</i>	
176.	Аналіз діагностичної роботи. Повторення вивченого.	
177.	Повторення вивченого матеріалу. Розв'язування задач, рівнянь, обчислення виразів.	
178.	Повторення та закріплення вивченого.	
179.	Повторення та закріплення вивченого.	
180.	Повторення та закріплення вивченого.	
181.	Повторення та закріплення вивченого.	
182.	Повторення та закріплення вивченого.	
183.	Підсумковий урок. Тест.	
184.	Підсумковий урок. Повторення вивченого за рік.	

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

(за підручником «Я досліджую світ, 4 кл., у 2-х част.»,
авт. Будна Н.О., Гладюк Т.В., Заброцька С.Г., Шост Н.Б.)

№ уроку	Тема уроку	Дата
Я — ЛЮДИНА		
1.	Неповторність кожної людини.	
2.	Життя людини — найвища цінність.	
3.	Безпека руху пішоходів. Сигнали регулювання дорожнього руху.	
4.	Види перехресть. Рух майданами.	
5.	Групи дорожніх знаків.	
6.	Бажання та можливості. Вибір і досягнення мети.	
7.	Узагальнення знань з розділу «Я — людина». <i>Перевірна самостійна робота.</i>	
Я — СЕРЕД ІНШИХ ЛЮДЕЙ		
8.	Роль спілкування в житті людини.	
9.	Культура поведінки. Правила етикету.	
10.	Уникнення конфліктів з іншими людьми.	
11.	Узагальнення і систематизація знань з розділу «Я — серед інших людей». <i>Перевірна самостійна робота.</i>	
Я В СУСПІЛЬСТВІ		
12.	Навіщо людині держава? Основні символи держави.	
13.	Мої громадянські права та обов'язки.	
14.	Турбота кожного про культурну спадщину і довкілля.	
15.	Приклади правопорушень серед дітей та відповідальність за їх скоєння.	
16.	Соціальна роль людини.	
17.	Гроші. Планування бюджету.	
18.	Узагальнення знань. <i>Діагностична робота №1</i> «Я — людина. Я — серед інших людей. Я в суспільстві».	

МІЙ ДІМ — ПЛАНЕТА ЗЕМЛЯ		
19.	Уявлення про Всесвіт та Сонячну систему.	
20.	Сонце.	
21.	Планети Сонячної системи.	
22.	Земля — планета Сонячної системи.	
23.	Добовий і річний рух Землі.	
24.	Теплові пояси Землі.	
25.	Місяць — природний супутник Землі.	
26.	Сузір'я.	
27.	Чумацький Шлях — наша Галактика. Дослідження Всесвіту.	
28.	Захист проекту «Мандрівка просторами Всесвіту, про яку ти мрієш».	
29.	Повторення та узагальнення вивченого. <i>Діагностична робота №2 «Всесвіт. Сонячна система».</i>	
30.	Сторони горизонту.	
31.	Орієнтування на місцевості за Сонцем і місцевими ознаками.	
32.	Компас.	
33.	Екскурсія «Визначення сторін горизонту за допомогою Сонця, компаса та місцевих ознак».	
34.	Зображення місцевості на плані.	
35.	Географічна карта.	
36.	Читання плану і карти з використанням умовних знаків і масштабу.	
37.	Узагальнення знань з тем «Орієнтування на місцевості», «Географічна карта», «План». <i>Діагностична робота №3.</i>	
38.	Океани, материки і частини світу.	
39.	Розселення людей на Землі. Кількість населення на нашій планеті.	
40.	Форми земної поверхні.	

41.	Як змінюються форми земної поверхні.	
42.	Як вулкани і землетруси змінюють земну поверхню.	
43.	Погода. Прогноз погоди.	
44.	Природні зони Землі.	
45.	Тихий океан.	
46.	Атлантичний океан.	
47.	Індійський океан.	
48.	Північний Льодовитий океан.	
49.	Людина і Світовий океан.	
50.	Антарктида.	
51.	Жива природа Антарктиди.	
52.	Узагальнення знань з тем «Материка, океани, частини світу. Форми земної поверхні. Природні зони Землі. Погода. Природа океанів». <i>Діагностична робота №4.</i>	
МІЙ ДІМ — ПЛАНЕТА ЗЕМЛЯ (продовження)		
53.	Австралія.	
54.	Рослинний і тваринний світ Австралії.	
55.	Африка.	
56.	Рослинний і тваринний світ Африки.	
57.	Південна Америка.	
58.	Рослинний і тваринний світ Південної Америки.	
59.	Північна Америка.	
60.	Рослинний і тваринний світ Північної Америки.	
61.	Євразія.	
62.	Природа Євразії: арктичні пустелі й тундра.	
63.	Природа Євразії: ліси.	
64.	Природа Євразії: степи й пустелі.	
65.	Захист проекту «Цікавий світ материка, на який я хочу потрапити». Узагальнення знань з розділу «Природа материків і океанів».	
66.	<i>Діагностична робота №5</i> з теми «Природа материків і океанів».	

ПРИРОДА УКРАЇНИ		
67.	Україна на карті світу. Карта України.	
68.	Корисні копалини України.	
69.	Водойми України: природні й штучні.	
70.	Будова річки. Рівнинні й гірські річки України.	
71.	Озера й болота України.	
72.	Моря України — Чорне й Азовське.	
73.	Ґрунти в рідному краї.	
74.	<i>Діагностична робота №6</i> з теми «Природа України. Форми земної поверхні. Водойми. Корисні копалини. Ґрунт».	
75-76.	Природні зони України. Мішані ліси (Полісся). Діяльність людей у зоні мішаних лісів. Охорона мішаних лісів.	
77-78.	Лісостеп. Діяльність людей у зоні лісостепу. Охорона лісостепу.	
79-80.	Степ. Діяльність людей в зоні степу. Охорона степу.	
81-82.	Гори. Карпатські гори. Рослинний і тваринний світ Карпатських гір. Діяльність людей у Карпатських горах. Охорона природи Карпат.	
83-84.	Кримські гори. Рослинний і тваринний світ Кримських гір.	
85.	Мій край на території України.	
86.	Підсумок до теми «Природа України».	
87.	<i>Діагностична робота №7</i> з теми «Природа України».	
ЛЮДИНА І ПРИРОДА		
88.	Якою буває промисловість.	
89.	Рослинництво.	
90.	Тваринництво.	
91.	Чого ми вчимося у природи?	
92.	Винаходи 20-го століття, які змінили світ.	
93.	Винаходи українців, які відомі світові.	
94.	Співробітництво людей у галузі охорони довкілля, природних багатств.	

95.	Відпочинок на природі.	
96.	Підсумок до теми «Людина і природа».	
97.	<i>Діагностична робота № 8.</i>	
98.	Підсумковий урок за рік.	

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ. ТЕХНОЛОГІЇ ТА ДИЗАЙН

(за підручником «Я досліджую світ. 4 кл.», у 2-х ч., авт. Будна Н.О.,
Гладюк Т.В., Заброцька С.Г., Шост Н.Б.
та «Альбомом з технологій. 4 кл.», авт. Осадко А.В.)

№ уроку	Тема уроку	Дата
1.	Дорожні знаки. <i>Практична робота.</i> Виготовлення дорожніх знаків.	
2.	Органайзер. <i>Практична робота.</i> Виготовлення органайзера.	
3.	Котик. <i>Практична робота.</i> Виготовлення рухомої іграшки.	
4.	Вишивка «Тризуб». <i>Практична робота.</i> Вишивання хрестиком тризуба.	
5.	Органайзер для навушників. <i>Практична робота.</i> Виготовлення органайзера.	
6.	Сонячна система. <i>Практична робота.</i> Виготовлення моделі Сонячної системи.	
7.	Годинник. <i>Практична робота.</i> Виготовлення моделі годинника.	
8.	Інопланетянин. <i>Практична робота.</i> Виготовлення пластилінової аплікації.	
9.	Модель компаса. <i>Практична робота.</i> Виготовлення моделі компаса технікою оригамі.	
10.	Глобус. <i>Практична робота.</i> Виготовлення аплікації глобуса за допомогою ниток.	
11.	Вулкан. <i>Практична робота.</i> Виготовлення моделі вулкана з пластиліну.	

12.	Дош. <i>Практична робота.</i> Виготовлення об'ємної аплікації «Дош».	
13.	На дні океану. <i>Практична робота.</i> Виготовлення панно.	
14.	Медуза. <i>Практична робота.</i> Виготовлення з фетру об'ємної іграшки.	
15.	Пінгвін. <i>Практична робота.</i> Виготовлення об'ємної аплікації «Пінгвін».	
16.	Крокодил. <i>Практична робота.</i> Виготовлення фігурки крокодила.	
17.	Мавпочка. <i>Практична робота.</i> Виготовлення з бісеру мавпочки — брелок.	
18.	Кумедні тварини. <i>Практична робота.</i> Виготовлення кубиків для гри «Кумедні тварини».	
19.	Квітка. <i>Практична робота.</i> Виготовлення квітки.	
20.	Жабка. <i>Практична робота.</i> Виготовлення жабки в техніці оригамі.	
21.	Павич. <i>Практична робота.</i> Виготовлення павича.	
22.	Свищик. <i>Практична робота.</i> Виготовлення з глини чи пластиліну свищика.	
23.	Кораблик. <i>Практична робота.</i> Виготовлення іграшкового кораблика.	
24.	Кошик. <i>Практична робота.</i> Виготовлення кошика у вигляді зайчика.	

25.	Браслет (макраме). <i>Практична робота.</i> Виготовлення зі шнурівок браслета.	
26.	Тапочки. <i>Практична робота.</i> Виготовлення тапочок та оздоблення їх штучним хутром.	
27.	Національний одяг. <i>Практична робота.</i> Виготовлення паперової іграшки в національному одязі.	
28.	Соняшник. <i>Практична робота.</i> Виготовлення аплікації «Соняшник».	
29.	Космічний корабель. <i>Практична робота.</i> Виготовлення із деталей конструктора моделі космічного корабля.	
30.	Динозаври. <i>Практична робота.</i> Виготовлення із використаних картонних упаковок фігурки динозаврів.	

МИСТЕЦТВО

(за підручником «Мистецтво. 4 кл.», авт. Кондратова Л.Г.)

№ уроку	Тема уроку	Дата
ТЕМА 1. ОБРАЗИ ПРИРОДИ В МИСТЕЦТВІ		
<i>Мандрівка в Країну мистецтв</i>		
1.	<p><i>Слухання:</i> М. Вербицький. Державний Гімн України. Пісня «Лише у нас на Україні» (слова і музика М. Янченка) у виконанні Ірини Федішин.</p> <p><i>Вокальна діяльність:</i> Розучування пісні С. Май «Ми любим нашу рідну Україну».</p>	
<i>Мандрівка в Країну мистецтв</i>		
2.	<p>Створення тематичної композиції «Моя Україна» (техніка виконання — гуаш або акварель).</p> <p>Перегляд відеоролика «Образ України у візуальних мистецтвах».</p>	
<i>Пори року в музиці та графіці</i>		
3.	<p><i>Слухання:</i> Олег Кисельов. «Осінь сюїта. Прелюдія. Дощ за вікном. Листопад» (соло для гітари).</p> <p><i>Вокальна діяльність:</i> Виконання пісні С. Май «Ми любим нашу рідну Україну».</p>	
<i>Пори року в музиці та графіці</i>		
4.	<p>Перегляд відеоролика «Графічні техніки».</p> <p>Вправа «Осіньні дерева»: зображення гілочки горобини за допомогою відбитків осіннього листя, ватяних паличок та гуашевих фарб (робота в альбомі).</p> <p>Створення малюнка на тему «Осінь» за допомогою штампів.</p>	
<i>Природні явища у творах мистецтва</i>		
5.	<p><i>Слухання:</i> А. Вівальді «Гроза»: третя частина концерту № 2 «Літо» з циклу «Пори року» (у виконанні камерного оркестру); С. Прокоф'єв «Дощ і веселка» із циклу «Дитяча музика».</p> <p><i>Вокальна діяльність:</i> Розучування пісні І. Танчака «Намалюваний дощ».</p>	

Природні явища у творах мистецтва		
6.	<p>Перегляд відеоролика «Види штрихування».</p> <p>Вправа «Види штрихування» (<i>робота в альбомі</i>).</p> <p>Створення малюнка «Під осіннім дощем» за зразком або власним задумом (<i>робота в альбомі</i>). Техніка виконання — простий олівець.</p>	
Сільські пейзажі та мотиви		
7.	<p><i>Слухання:</i> «Самотній пастух» Дж. Ластва.</p> <p>К. Крижицький. «Перед дощем».</p> <p>Музичний калейдоскоп жнивських пісень. В. Філіпенко «Поле моє, поле» (<i>у виконанні Національного заслуженого академічного народного хору України імені Григорія Верьовки</i>).</p> <p><i>Вокальна діяльність:</i></p> <p>Виконання пісні І. Танчака «Намальований дощ».</p>	
Сільські пейзажі та мотиви		
8.	<p>Перегляд відеоролика «Сільські пейзажі українських живописців».</p> <p>Виконання практичної роботи.</p> <p>Створення просторової композиції «Осінній пейзаж» із дотриманням законів перспективи.</p>	
Подорож до моря		
9.	<p>Прослуховування аудіозапису «Звуки моря».</p> <p><i>Слухання:</i> О. Глазунов. Симфонічна фантазія «Море» у виконанні симфонічного оркестру (<i>уривок</i>).</p> <p>Уривок із відеоролика «Симфонія моря» (<i>за мотивами музики і творів живопису відомого композитора й художника М. Чюрленіса</i>).</p> <p><i>Вокальна діяльність:</i></p> <p>Розучування пісні (муз. І. Білика, сл. Б. Голод) «Звуки природи».</p>	
Подорож до моря		
10.	<p>Вправа «Відтінки кольорів» (<i>робота в альбомі</i>).</p> <p>Створення морського пейзажу «Захід сонця на морі» (<i>робота в альбомі</i>).</p>	

<i>Динамічні образи природи в музиці та живописі</i>	
11.	<p><i>Слухання:</i> К. Дебюссі «Місячне сяйво» із «Бергамаської сюїти», «Сади під дощем» із циклу «Естампи» (<i>фортепіано</i>).</p> <p><i>Вокальна діяльність:</i> Виконання пісні (муз. І. Білика, сл. Б. Голод) «Звуки природи» під фонограму.</p>
<i>Динамічні образи природи в музиці та живописі</i>	
12.	<p><i>Практична робота.</i> Створення просторової пейзажної динамічної композиції «Гірський пейзаж» із дотриманням законів перспективи. <i>Техніка виконання — гуаш.</i></p>
<i>Квіткові фантазії</i>	
13.	<p><i>Слухання:</i> Слова і музика В. Івасюка. «Червона рута» (у виконанні С. Ротару); слова М. Сингаївського, музика В. Верменича. «Чорнобривці» (у виконанні В. Павліка).</p> <p>Уривки з пісень «Зацвіла в долині червона калина» на слова Т. Шевченка: музика І. Шамо (у виконанні Н. Місіної); музика А. Філіпенка (у виконанні дитячого хору); музика Я. Степового (у виконанні гурту «Гайдамаки»).</p> <p>Відеоролик «Давні народні обряди українців».</p> <p><i>Вокальна діяльність:</i> Розучування пісні «Дитинства світ» (муз. О. Янушкевич, сл. Н. Погребняк).</p>
<i>Квіткові фантазії</i>	
14.	<p>Перегляд відеоролика «Квіти в картинах художників».</p> <p><i>Практична робота.</i> Вправа «Навчаємось малювати квіти».</p> <p>Створення натюрморту «Квіти і плоди» акриловими або гуашевими фарбами.</p>
<i>Подорож Країною мистецтв</i>	
15.	<p>Підсумковий урок.</p> <p>Музична вікторина.</p> <p><i>Вокальна діяльність:</i> Пісенний калейдоскоп. Виконання пісень, які вивчали.</p>
<i>Подорож Країною мистецтв</i>	
16.	<p>Підсумковий урок.</p> <p><i>Практична робота</i> з виготовлення поробок із природного матеріалу (<i>шишки, жолуді, каштани</i>).</p>

ТЕМА 2. ХУДОЖНІ ОБРАЗИ ЛЮДЕЙ І ТВАРИН У МИСТЕЦТВІ		
Образи людей у вокальній музиці й живописі		
17.	<p><i>Слухання:</i> Л. Дичко «Осінь»: третя частина дитячої кантати «Чотири пори року» (у виконанні хорової капели). Романс «Ой ти, дівчино, з горіха зерня» (слова І. Франка, музика А. Кос-Анатольського) у виконанні Д. Гнатюка. Пісня «Три поради» (слова Ю. Рибчинського, музика І. Шамо) у виконанні ансамблю «Струни серця».</p> <p><i>Вокальна діяльність:</i> Розучування пісні «Барви рідної землі» (муз. О. Злотника, сл. В. Вратарьова).</p>	
Образи людей у вокальній музиці й живописі		
18.	<p><i>Практична робота</i> – створення портрета улюбленого вчителя або друга/подруги. Фотопортрет.</p>	
Образи тварин у музиці та живописі		
19.	<p><i>Слухання:</i> Уривки із сюїти К. Сен-Санса «Карнавал тварин».</p> <p><i>Вокальна діяльність:</i> Виконання пісні «Барви рідної землі» (муз. О. Злотника, сл. В. Вратарьова).</p>	
Образи тварин у музиці та живописі		
20.	<p><i>Практична робота</i> зі створення образу тварини із сюїти К. Сен-Санса (робота в альбомі).</p>	
Художні образи в музиці та скульптурі		
21.	<p><i>Слухання:</i> Фортепіанні п'єси «Баба-яга», «Вальс», «Солодка мрія» П. Чайковського із «Дитячого альбому». Українська народна пісня «Летіла зозуля» (у виконанні Н. Матвієнко), українська народна пісня «Ой у саду соловейко» (у виконанні Т. Матвієнко).</p> <p><i>Вокальна діяльність:</i> Розучування української народної пісні «Ой ходила дівчина бережком».</p>	
Художні образи в музиці та скульптурі		
22.	<p><i>Практична робота</i> зі створення образів домашніх тварин з пластиліну (робота в альбомі).</p>	

Мистецтво в парку		
23.	<p><i>Слухання:</i> А. Джойс. Вальс «Спогади». Л. Колодуб «Українська карпатська рапсодія № 1 для духового оркестру». <i>Вокальна діяльність:</i> Виконання української народної пісні «Ой ходила дівчина бережком» під фонограму.</p>	
Мистецтво в парку		
24.	<p><i>Практична робота</i> зі створення пластилінової аплікації під назвою «У парку» (<i>робота в альбомі</i>).</p>	
Казкові образи		
25.	<p><i>Слухання:</i> Перегляд уривка з казки Г.К. Андерсена «Дюймовочка», перегляд уривка з першої дії казки-балету «Дюймовочка» (муз. Ю. Русінова, художник-постановник Н. Бевзенко-Зінкіна). <i>Вокальна діяльність:</i> Розучування пісні «Острів мрій» (муз. і сл. Діани Пташинської).</p>	
Казкові образи		
26.	<p><i>Практична робота.</i> Вправа «Змальовуємо будиночок». Створення малюнка казкового будиночка для Дюймовочки та Принца за зразком або власним задумом (<i>робота з альбомом</i>).</p>	
Музичні та фотообрази		
27.	<p><i>Слухання:</i> А. Хачатурян. Вальс до драми М. Лермонтова «Маскарад» у виконанні симфонічного оркестру. Перегляд відеоуроку «Навчаємось танцювати вальс». <i>Вокальна діяльність:</i> Виконання пісні «Острів мрій» (муз. і сл. Діани Пташинської).</p>	
Музичні та фотообрази		
28.	<p><i>Практична робота.</i> Створення аплікації на тему «Зима» із ватяних дисків та шматочків фетру за зразком або власним задумом (<i>робота в альбомі</i>).</p>	

Музичні та візуальні образи зимових свят		
29.	<p><i>Слухання:</i> Українські народні щедрівки «Чи дома, дома», «Слава нашим господарям» (у виконанні вокального ансамблю). Різдвяний мюзикл «Містерія Різдва» (творчий колектив Р. Калини).</p> <p><i>Вокальна діяльність:</i> Розучування щедрівки «Ой сивая та і зозуленька».</p>	
Музичні та візуальні образи зимових свят		
30.	<p><i>Практична робота.</i> Створення паперових прикрас та іграшок для новорічного свята.</p>	
Святкова подорож		
31.	<p>Підсумковий урок. Музична вікторина. <i>Вокальна діяльність:</i> Співоча студія.</p>	
Святкова подорож		
32.	<p>Підсумковий урок. <i>Практична робота.</i> Створення ялинки з ниток.</p>	
ТЕМА 3. ХУДОЖНІ ОБРАЗИ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА		
Образи рідного краю		
33.	<p><i>Слухання:</i> Л. Ревуцький «Прелюдія № 1» (для фортепіано). Поняття <i>прелюдія</i>. Перегляд відеоролика, в якому використано музику прелюдії Л. Ревуцького.</p> <p><i>Вокальна діяльність:</i> Розучування пісні «Україно моя» (муз. і сл. З. Красуляк).</p>	
Образи рідного краю		
34.	<p><i>Практична робота.</i> Створення колажу під назвою «Мій мистецький рідний край».</p>	
Історія народу в мистецтві		
35.	<p><i>Слухання:</i> Українська народна пісня «Ой на горі та жінці жнуть».</p> <p>Уривки з українських народних дум «Іван Богун», «Пісня про Байду», «Дума про козака Голоту» (у виконанні чоловічої хорової капели).</p> <p>М. Вериківський «Пісня кобзаря» із хорової поеми «Гайдамаки» (у виконанні хорової капели «Почайна»).</p> <p><i>Вокальна діяльність:</i> Виконання поспівки. Виконання пісні «Україно моя» (муз. та сл. З. Красуляк).</p>	

Історія народу в мистецтві	
36.	<i>Практична робота.</i> Створення афіші до тематичного вечора, присвяченого історичному жанру в мистецтві.
Побутові тематичні композиції	
37.	<p><i>Слухання:</i> Українська народна пісня «Дівка в сінях стояла» (у виконанні академічного хору), М. Калачевський «Українська симфонія», 2-га частина (у виконанні симфонічного оркестру).</p> <p>Перегляд відеофрагмента вокально-хореографічної композиції «Українські вечорниці»: пісні «Ти ж мене підманула», «Ой під вишнею» та українська полька (у виконанні академічного ансамблю пісні й танцю «Козаки Поділля»).</p> <p><i>Вокальна діяльність:</i> Розучування пісні Н. Май «Червона калина».</p>
Побутові тематичні композиції	
38.	<i>Практична робота.</i> Створення композиції «Родинне свято», зображення себе та своїх рідних у русі. <i>Техніка виконання — олівець, акварель або гуаш (за вибором).</i>
Художні образи в дитячому фольклорі та іграшках	
39.	<p><i>Слухання:</i> Дитячий фольклор: дражнилки, лічилки, забавлянки (у виконанні дитячого хору).</p> <p>Українські колискові пісні «Повішу я колисочку» (у виконанні О. Гури), «Ой ходить сон коло вікон» (у виконанні К. Цісик).</p> <p><i>Вокальна діяльність:</i> Виконання пісні Н. Май «Червона калина».</p>
Художні образи в дитячому фольклорі та іграшках	
40.	<i>Практична робота.</i> Ліплення народних іграшок — Коника чи Баранця за вибором (робота з альбомом).
Українські народні мотиви	
41.	<p><i>Слухання:</i> Музичний калейдоскоп українських ліричних пісень: «Ой не ходи, Грицю» (у виконанні Р. Кириченко), «Несе Галя воду» (у виконанні Х. Соловій), «Плакуча гітара» (у виконанні І. Федішин).</p> <p>Уривок із твору Г. Майбороди «Гуцульська рапсодія» (у виконанні Національного симфонічного оркестру України).</p> <p>Українська народна пісня «Сонце низенько» (у виконанні Волинського хору).</p> <p>М. Лисенко. Арія Петра «Сонце низенько» з опери «Наталка-Полтавка» (у виконанні А. Солов'яненка).</p>

	<i>Вокальна діяльність:</i> Розучування української народної пісні «Ой заграйте, дударики».	
Українські народні мотиви		
42.	<i>Практична робота.</i> Виготовлення пластилінової або паперової аплікації (<i>на вибір</i>) «Українська хата» (<i>робота в альбомі</i>). Опис предметів в українській хаті (<i>робота в альбомі</i>).	
Розмаїття образів у піснях та художніх промислах		
43.	<i>Слухання:</i> Музичний калейдоскоп українських жартівливих пісень: «Ой під вишнею», «Пішла мати за село», «Ой чия ти, дівчино, чия ти?» (<i>у виконанні вокального ансамблю</i>). М. Лисенко. «Українська сюїта»: част. 1. «Прелюдія»; част. 3. «Токата»; част. 5. «Гавот». Народна коломийка (<i>у виконанні хорової капели та народного оркестру</i>). Уривок із фіналу симфонії невідомого автора поч. ХІХ ст. (<i>у виконанні камерного оркестру</i>). <i>Вокальна діяльність:</i> Виконання української народної пісні «Ой заграйте, дударики».	
Розмаїття образів у піснях та художніх промислах		
44.	<i>Практична робота.</i> Створення малюнка статуетки. Написання назв розповідей, казок, прислів'їв, у яких лелека є головним героєм (<i>робота в альбомі</i>). Ліплення лелеки з пластиліну (<i>робота в альбомі</i>).	
Образи в народному та професійному мистецтві		
45.	<i>Слухання:</i> Українська народна пісня «Ой не світи, місяченьку» (<i>у виконанні К. Цісик</i>). В. Барвінський. Українська сюїта «Ой не світи, місяченьку»: уривок із част. 3 (<i>для фортепіано</i>). Українська народна пісня «Взяв би я бандуру» (<i>у виконанні кобзаря В. Литвина</i>). А. Бойко. Варіації на тему «Взяв би я бандуру» (<i>у виконанні Б. Гриньківа</i>). <i>Вокальна діяльність:</i> Розучування пісні А. Салогуба «Прилетіла весняночка».	

Образи в народному та професійному мистецтві		
46.	<i>Практична робота.</i> Створення вітражного малюнка «Весняне місто» на файлі. Розфарбовування вітражних малюнків (<i>робота в альбомі</i>).	
Весняні образи		
47.	<i>Слухання:</i> М. Скорик. Кантата «Весна»: част. 3 «Гріє сонечко» (<i>на вірші І. Франка у виконанні хору</i>). <i>Вокальна діяльність:</i> Виконання пісні А. Салогуба «Прилетіла весняночка».	
Весняні образи		
48.	<i>Практична робота.</i> Створення весняної композиції — аплікації з паперу або фетру (<i>на вибір</i>).	
Весняне коло		
49.	<i>Слухання:</i> Й.С. Бах. Рондо із сюїти для оркестру № 2 (<i>у виконанні струнного оркестру, соло на флейті</i>). <i>Вокальна діяльність:</i> Розучування пісні Н. Май «Наша родина».	
Весняне коло		
50.	<i>Практична робота.</i> Створення весняного намиста: із пластиліну, полімерної глини, бісеру, солоного тіста тощо (<i>за вибором</i>). Створення витинанки на вибір. Листівка-витинанка. Витинанка-писанка (<i>робота з альбомом</i>).	
Весняна подорож		
51.	Підсумковий урок. Музична вікторина. <i>Вокальна діяльність:</i> Виконання пісні Н. Май «Наша родина» та створення музичного супроводу на музичних інструментах за вибором.	
Весняна подорож		
52.	Підсумковий урок. <i>Практична робота.</i> Виготовлення аплікації з кольорового паперу на тему «Весняні квіти».	

ТЕМА 4. ХУДОЖНІ ОБРАЗИ В ТЕАТРІ, ХОРЕОГРАФІЇ, КІНО, ЦИРКУ	
<i>Образи народного танцю в мистецтві</i>	
53.	<p><i>Слухання:</i> С. Гулак-Артемівський. Танці з опери «Запорожець за Дунаєм» (у виконанні камерного оркестру). Поняття <i>опера</i>.</p> <p>Перегляд уривка з фільму «Запорожець за Дунаєм».</p> <p><i>Вокальна діяльність:</i></p> <p>Розучування пісні І. Танчака «Наша пісня».</p>
<i>Образи народного танцю в мистецтві</i>	
54.	<p><i>Практичне завдання</i> на вибір: створення витинанки «Хоровод» або малюнка «Український гопачок» (<i>техніка виконання — гуаш</i>). (<i>Робота в альбомі</i>).</p>
<i>Художні образи в балеті</i>	
55.	<p><i>Слухання:</i> П. Чайковський. Балет «Спляча красуня», огляд сюжету та лібрето.</p> <p>Перегляд фрагментів з балету «Спляча красуня»: варіація Аврори (<i>2-й акт</i>), вальс, адажіо.</p> <p>Уривок із мультфільму, в якому звучить музика з балету «Спляча красуня».</p> <p><i>Вокальна діяльність:</i></p> <p>Виконання пісні І. Танчака «Наша пісня».</p>
<i>Художні образи в балеті</i>	
56.	<p><i>Практична робота.</i> Малювання контурного зображення балерини олівцем, фломастером або маркером.</p> <p>Створення декоративного панно «Балеринка» (<i>робота в альбомі</i>).</p>
<i>Мистецька мозаїка</i>	
57.	<p><i>Слухання:</i> Відеоролик «Мозаїка українських побутових танців».</p> <p>Ф. Шопен. Полонез ля-мажор (<i>фортепіано</i>); Мазурка соль-мажор (<i>opus 50 № 1</i>).</p> <p>Відеоурок естрадного танцю в стилі хіп-хоп.</p> <p><i>Вокальна діяльність:</i></p> <p>Розучування пісні Н. Савка «Вітаєм!».</p>

Мистецька мозаїка	
58.	<i>Практичне завдання.</i> Створення малюнка ватяними папличками в техніці пуантилізм. Створення малюнка на зібганому папері.
Театральні образи	
59.	<i>Слухання:</i> Перегляд відеофрагмента вистави театру пантоміми. Відеофрагмент виступу «Я — українець!» (<i>театр тіней «Fireflies», Чернігів</i>). <i>Вокальна діяльність:</i> Виконання пісні Н. Савка «Вітаєм!».
Театральні образи	
60.	<i>Практична робота.</i> Створення ляльок для настільного театру. Поради від майстра (<i>робота в альбомі</i>).
Художні образи в кіно	
61.	<i>Слухання:</i> Відеоролик «Як створюється дитячий фільм». Перегляд уривка з дитячого комедійного фільму-мюзиклу «Трубач». <i>Вокальна діяльність:</i> Розучування пісні А. Салогуба «Барвінкова країна».
Художні образи в кіно	
62.	<i>Практична робота.</i> Створення літери-образу свого імені або декоративної літери за зразком чи уявою. Створення афіші до свого улюбленого фільму.
Художні образи в мультфільмах	
63.	Перегляд мультфільму до відомого твору В.А. Моцарта «Маленька нічна серенада». Перегляд уривків з мультфільму «Викрадена принцеса: Руслан і Людмила». Перегляд відеоролика про 10 зірок, які озвучили мультфільми. Перегляд уривків із мультфільмів, побудованих за сюжетами українських народних пісень. Кадри із мультфільмів: «Як козаки куліш варили» (1967, реж. В. Дахно), «Прокляття кролика-перевертня» (2005, реж. Н.В. Парк, С. Бокс), «Злидні» (2005, реж. С. Коваль). <i>Вокальна діяльність:</i> Виконання пісні А. Салогуба «Барвінкова країна».

<i>Художні образи в мультфільмах</i>	
64.	<i>Практична робота:</i> Вправа «Малюємо емоції та настрої на обличчі». Створення колективної пластилінової композиції з художніми образами із пластилінових мультфільмів.
<i>Циркові образи</i>	
65.	<i>Слухання:</i> Калейдоскоп музики до циркових вистав. Д. Тухманов. Фрагменти з «Карнавал-сюїти»: Святкова увертюра. Цирк (<i>у виконанні естрадно-духового оркестру</i>). <i>Вокальна діяльність:</i> Розучування пісні «Канікули» (муз. А. Олейнікової, сл. Л. Ратич).
<i>Циркові образи</i>	
66.	Вправа «Малюємо будівлю цирку». <i>Практична робота.</i> Створення об'ємної або площинної (<i>за вибором</i>) колективної композиції «Цирк».
<i>Художні образи в мистецтві</i>	
67.	Підсумковий урок. Музична вікторина. <i>Вокальна діяльність:</i> Виконання пісні «Канікули» (муз. А. Олейнікової, сл. Л. Ратич).
<i>Художні образи в мистецтві</i>	
68.	Підсумковий урок. <i>Практична робота.</i> Виготовлення пластилінового панно «Морські мешканці».